

Lan-saioetarako materiala

Documentación para las sesiones

- *Biharko*
- *Zumaiara*
- *boga*
- ZUMAIA 2015/2025 PLANA

Garapen ekonomikoa Desarrollo económico

Garapen ekonomikoa_aurrediagnostikoa

	INDARGUNEAK	AHULEZIAK
Datu ekonomikoak	<ul style="list-style-type: none"> → Herri aberatsa da Zumaia. Norbanako Barne Produktu Gordina 31.988 €-koa da (Gipuzkoan, batez bestekoa, 30.368 €-koa da, eta EAEkoa 29.988 €-koa). → Aurreko bost urteetako garapena aztertuz gero, Zumaia BPGaren balioa mantendu egin da, Urola Kostako beste herriein alderatuta (Getaria, Orio, Zarautz eta Aia) → Jarduera ekonomiko anitza eta aktiboa du Zumaia. Establezimendu kopurua kontuan hartuta, merkataritza, garraioa eta ostalaritzaren alorra da jarduera nagusia. Ondoren, jarduera profesionalarekin harremana dutenak batetik, eta industria, energia eta saneamendurekin lotura dutenak, bestetik. → Industriak pisu handia du Zumaia aberastasunean, eta asko eragin du Zumaia balio erantsian* → Hainbat jarduera-establezimendu mantendu egin dira, jarduera profesionalak eta finantza-aseguruak, batez ere.	<ul style="list-style-type: none"> → 2008tik gaur egunera, jarduera ekonomiko gehienak jaitsi egin dira, finantza-aseguruak eta jarduera profesionalak izan ezik. Oro har, establezimendu-kopurua 746etik 678ra jaitsi da (% 9).

*BALIO ERANTSIAREN DEFENIZIOA: Oinarrizko prezioetan baloratutako produkzioaren eta eskuraketa-prezioetan baloratutako bitarteko kontsumoen arteko diferentzia da. Oinarrizko prezioetan baloratutako produkzioan ez dira sartzen BEZaren eta Zerga Berezien gaineko zergak eta antzeko beste zerga batzuk; aitzitik produkzio horretan sartzen dira produktuentzako diru-laguntzak.

Garapen ekonomiko_aurre Diagnostikoa

	INDARGUNEAK	AHULEZIAK
Sektore ekonomikoak	1. sektorea	
	<ul style="list-style-type: none"> → Urkomek (Urola Kostako Landa Garapeneko Elkartek) hainbat lan-lerro abian jarri ditu eskualdean nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza garatzeko. → Bertako produktuei indarra emateko ekimenak jarri dira martxan, esaterako, Bashherri, kontsumo-taldeak... → Krisiak bultzatuta, gazte batzuk bueltatu dira nekazaritza-mundura	<ul style="list-style-type: none"> → Lehen sektoreak pisu txikia du herrian, gaur egun eragile ekonomikoaren % 1 besterik ez da; batez ere, Oikian eta Artadin dauka indarra sektoreak. → Belaunaldi-aldaketa mehatxu handi bezala ikusten da. → Egoera ekonomikoa eta lan-merkatuaren hobekuntzak ikusita, krisiak bultzatuta nekazaritzan hasi diren gazteak berriz industriara bueltatzeko arriskua dago. → Azokan gero eta baserritar gutxiagok saltzen dituzte euren produktuak. → Egun ez dago arrantzan aritzen den baxurako itsasontzirik eta laketontziak baino ez dira aritzen. → Biotopoko lurren erabilera publikoaren eta baserriko erabileren artean dauden bateragarritasun arazoak identifikatu eta neurriak hartu behar dira.

Garapen ekonomikoa_aurrediagnostikoa

INDARGUNEAK

AHULEZIAK

2.sektorea

Sektore ekonomikoak

- **Industria jarduerak asko eragin du** Zumaiaiko balio erantsian. EAEn eta Gipuzkoan %23,7 eta % 27,6 den bitartean, Zumaian **%53,9 da industriatik datorren balio erantsia** (Ikus 1.grafikoa). Balio horrek ez du azken urteetan aldaketa nabarmenik izan bere ibilbidean (ikus 2. grafikoa)
- Urola Kostako beste herriekin alderatuz, Zumaia **industria-arloko balio erantsiaren indizerik handiena** du (3.grafikoa) eta Zumaia da **industria-sektorean lanpostu gehien dituen herria** (4. grafikoa). Enpresa industrialetako langile kopuruari erreparaturaz, Zumaia nabarmen bereizten da eskualdeko herriekiko kopuruetatik, langile kopuru handiagoarekin.
- Gipuzkoako **industria-eragileak** %13 diren bitartean, Zumaian **%19 dira. Zumaiaiko lanpostuen %35, 12a industrian daude kokatua** (4.grafikoa). ,
- Teknologikoki, Gipuzkoan baino **maila ertain-altu eta altuko industria** esanguratsuagoa dago Zumaian (Gipuzkoan % 19 eta % 26 Zumaian)
- **Hainbat industrialde ezarri eta garatu dira azken urteotan; enpresak herrigunetik kanpora atera dira:** Estazio/Basusta, Jose Mari Korta industrialdera eta Xey poligono aldera.
- Industrietako **kutsadura-isurketen azterketa egin da**, ur-kutsadura murriztea lortuz.

- 2001-2011 bitartean, lehen sektorearen ondoren, **industria-sektorea da lanpostu gehien galdu dituen**, %22ko jaitsierarekin (ikus 5. grafikoa)
- Zenbait ekintzailek **Zumaiatik kanpo** sortu dute beraien enpresa
- Ekintzailetzarako edo **coworking jardueretarako ez dago espaziorik** herrian.
- **Industrialdeetako eta beste sektoreetako jardueren kontrola** hobetu beharrekoa da (jarduera lizentziak eskatzea, adibidez).
- **Ur-isurketa guztiak ez dira behar bezala kontrolatzen**, eta hobetzeko eremua da.
- Zumaiaiko emakumeak, batez ere, zerbitzuen sektorean kontzentratzen dira, eta **enpresarien aldetik erresistentziak** daude emakumeak industriaren eremuan txertatzeko.

Garapen ekonomikoa_aurrediagnostikoa

INDARGUNEAK

AHULEZIAK

3.sektorea

Sektore ekonomikoak

- **Turismoaren gorakadak ostalaritza eta komertzioan eragin positiboa** izan du.
- **Hirugarren sektorea antolatuta** dago (dendariak Zumartian elkartean, tabernariak ere bai) eta hainbat ekimen gauzatzen dira elkarrekin sektorea dinamizatzeko: sari bidezko fidelizazioa, pintxo-pote ostegunetan...
- Zumaian **lanpostu gehien sortzen dituen sektorea** zerbitzuena da, lanpostuen % 57,84a. (4 grafikoa)
- Aisialdirako ingurumen alternatiba bereizgarria dauka Zumaia, **Geoparkea**, eta ondorioz turismoak gora egin du. Geoparkea ardatz gisa hartuta **turismo jasangarria** bultzatzeko aukera du herriak.
- Zumaiaiko turismo-bulegoa 2002an ireki zen eta Algorri Interpretazio Zentroa kudeatu eta **Zumaiaiko baliabide turistikoak herrian bertan eta kanpoan ezagutarazten** egiten duen lana.
- **Kanpin berri bat** ireki berria da ostatu-plazen egoerari aurre egin eta turistaren eskaerari erantzun ahal izateko. 16 logeladun **hotel berri bat** ere irekitzekotan da hemendik bi urteko epean.

- **Zerbitzuen sektoreak Zumaian eragindako balio erantsia baxua da.** EAEn % 66,7 eta Gipuzkoan % 63 den bitartean, Zumaian % 38, 2koa da. (ikus 1 grafikoa).
- Urola Kostako beste herriekin alderatuz, **Zumaia da zerbitzuen sektoretik balio erantsi gutxien sortzen duen herrietako bat** (ikus 1 grafikoa).
- **Merkatari txikiek zailtasunak** dauzkate aurrera egiteko herritarrek erosketak kanpoan egiteko joera dutelako
- Urola Kostako herriekin alderatuz, **turismoak pisu txikiagoa izan du Zumaian.** Biztanleko herriak dituen turismorako ostatu-plazak kontuan izanda, eskualdeko herriekiko oso azpitik dago Zumaia: Zumaia 100 biztanleko 2 plaza dituen bitartean, Zarautzek 10 ditu, eta 16 Oriok). (ikus 6 grafikoa).
- **Komentua aterpetxe bihurtzeko ideia** ere aspalditik dabil airean

Garapen ekonomikoa_aurrediagnostikoa

Enplegua

INDARGUNEAK

- Langabeziari dagokionez, 2011ko datuen arabera, **Zumaiako batz bestekoa (% 12,9), Gipuzkoa (% 13,2) eta EAEkotik (% 15,9) beherago zegoen.**
- Zumaiako langabezi-tasaren bilakaera erreparatuz gero, 2013an indizeak behera egin zuen urtarrila-abendua artean, % 15,25etik % 13,22ra (Ikus 7.grafikoa). 2015ko martxoko datuaren arabera, **langabezi-indizea beherantz doa** (% 12,7).
- Zumaiako langabezi-tasa oraindik altua bada ere, **Urola Kostako beste herrietako batz bestekiko baxuagoa da**, eta baita Gipuzkoa eta EAEko indizeekiko ere (Ikus 8.grafikoa)
- **Errenta pertsonal osoari dagokionez, EAEko 19.715€-ko eta Gipuzkoako 20.396€-ko batz bestekoen gaintetik jarraitzen du**, 21.041 €rekin.

AHULEZIAK

- Biztanleriaren **jarduera-tasari dagokionean**, 2011ko datuen arabera, Zumaia Urola Kostako **tasa baxuena** duen herria da % 47,9rekin. Eta EAE eta Gipuzkoako jarduera-tasa ere Zumaiako baino altuagoa ziren, % 48,4rekin eta % 48,1ekin.
- 55 eta 64 urte arteko biztanleen jarduera-tasa ere Urola Kostako baxuena zen, % 39,8rekin.
- Sexuaren aldagaia aintzat hartuta, **emakumeen langabezia-tasa gizonena baino ia 3,5 puntu altuagoa** izan da (% 14,5 eta % 11,1, hurrenez hurren).
- Errenta personal osoari dagokionez, 2009tik 2011ra **% 2ko jaitsiera jasan du Zumaiak** (21.906 €-tik 21.041 €-ra). Urola Kostan bigarren postuan kokatzea ekarri dio galera horrek (Zarautz dago lehenengo postuan 21.487 €-rekin).
- **Errentetan ezberdintasun esanguratsuak daude gizonezkoen eta emakumezkoen artean.** Ezberdintasun horiek Urola Kostako altuenak dira, gizonezkoen errenta emakumezkoen % 194,4a baita. Oraindik esanguratsuagoak dirudite Gipuzkoako (% 168,6) eta EAEko (% 173,8) batz bestekoarekin alderatuz.
- Enpleguaren kalitateari dagokionez, **urtean erregistratutako kontratu mugagabeak jaitsi egin dira.** (Ikus 9.grafikoa)
- **Tokiko enplegua sustatzeko** plan baten baherra

Garapen ekonomiko_aurre Diagnostikoa

Udalaren ekonomia eta finantza-egoera

INDARGUNEAK

- **Udalaren ekonomia- eta finantza-egoera ona.** Udal-aurrekontuak orekatuta daude, eta legeriak eskatzen dituen baldintza zorrotzak betetzen ditu erabat
- Urola Kostako beste herriekin alderatuz, **zor bizi txikienetakoa du** (ikus 10.grafikoa)
- Udalaren biztanle bakoitzeko gastu likidatuari dagokionez, 2002tik 2012ra bitarteko Urola Kostako datuak aztertuta, Zumaia zen **gastu baxuenetakoa zuen herria**, Zarautz eta Aiarekin batera. (ikus 11.grafikoa). Indargunea izan daiteke, **gastuen efizientzia** oinarrian izanez gero.
- Egoera finantzarioa kaltetu gabe, herri-proiektuen garapena sustatzea, **inbertsioak egiteko ahalmena** du Udalak.
- **Zerga-bilketen egoera oso egonkorra (ikus 12. Grafikoa)**

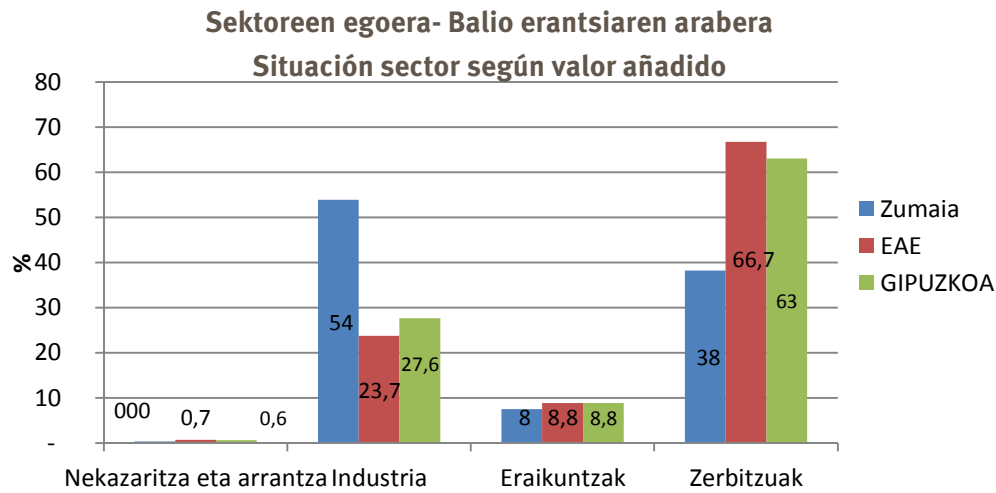
AHULEZIAK

- Zumaia Lantzenen disolbazioak **3 milioiko zorra** eragin udalean
- **Inbertsio errealeen % 52 gauzatu** da (2.097.560 € aurrekontuan eta 1.095.969 € onartuak).
- Udalaren biztanle bakoitzeko gastu likidatuari dagokionez, 2002tik 2012ra bitarteko Urola Kostako datuak aztertuta, Zumaia zen **gastu baxuenetakoa zuen herria**, Zarautz eta Aiarekin batera. (ikus 11.grafikoa). Ahulezia izan daiteke, **behar baino gutxiago gastatu** duela eta beharrak mantentzen direla badago oinarrian.

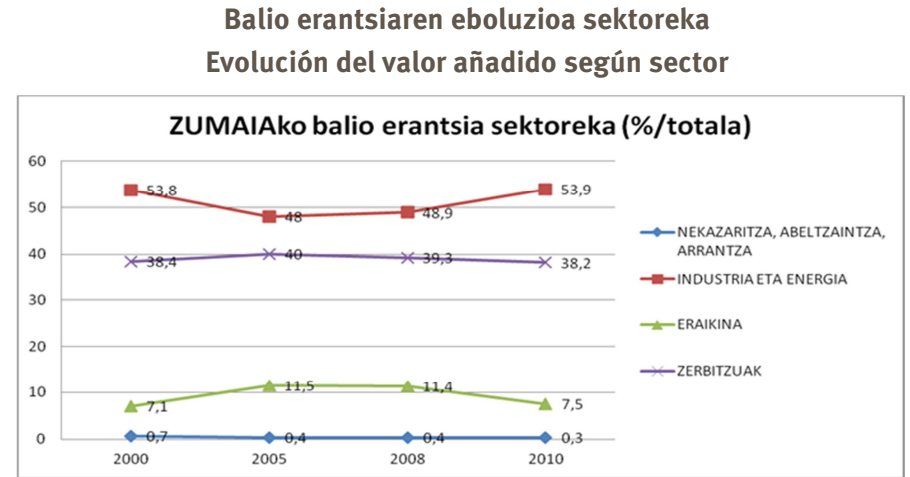
Garapen ekonomikoa_aurre Diagnostikoa

Eranskinak/Anexos:

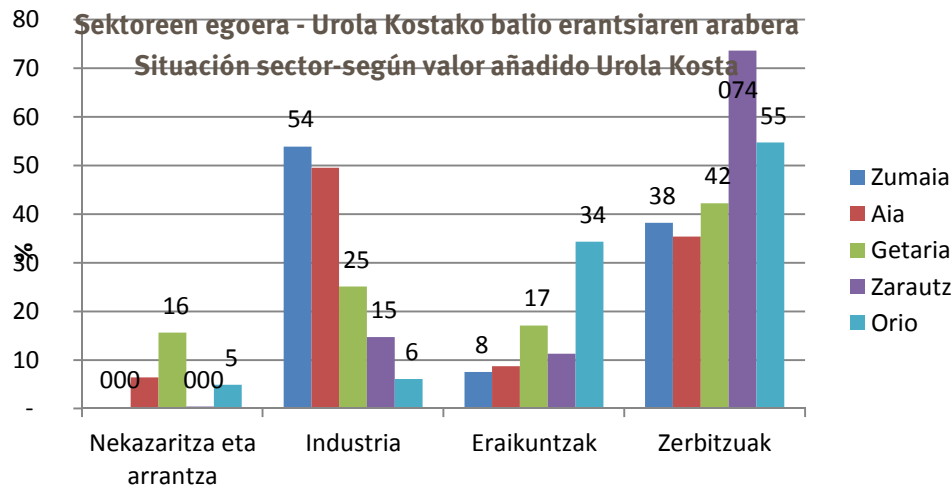
1 grafikoa (Iturria: Udalmap)

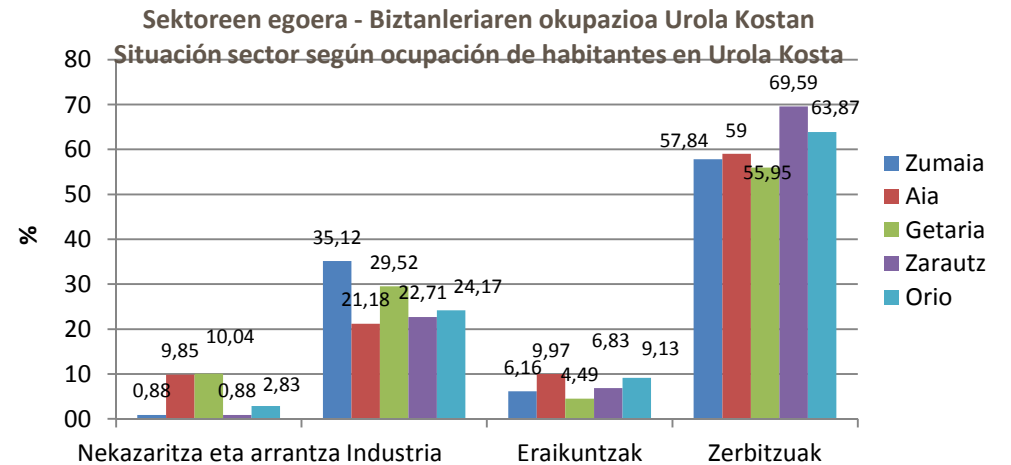
2. grafikoa (Iturria: Udalmap)

3 grafikoa (Iturria: Udalmap)

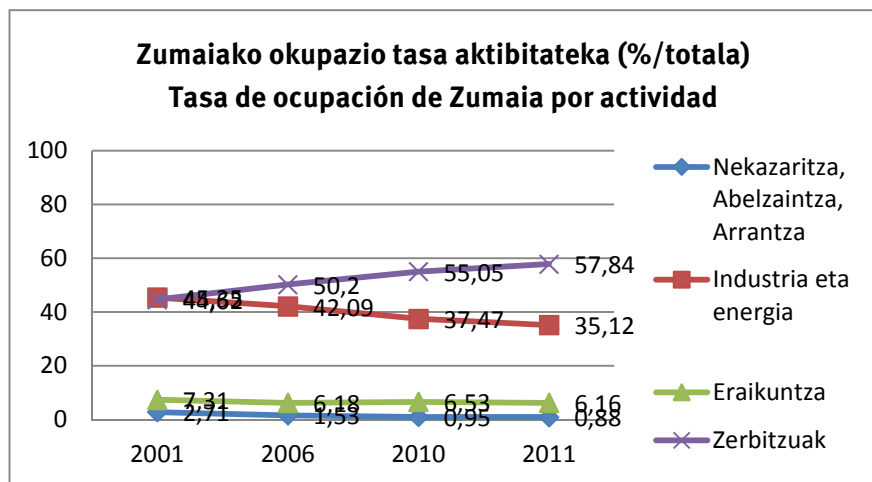
4. grafikoa (Iturria: Udalmap)

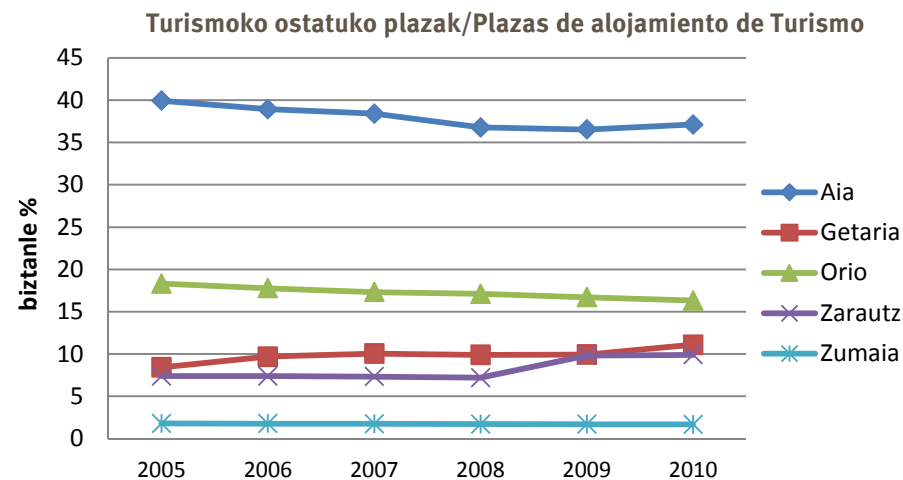

Garapen ekonomiko_aurrediagnostikoa

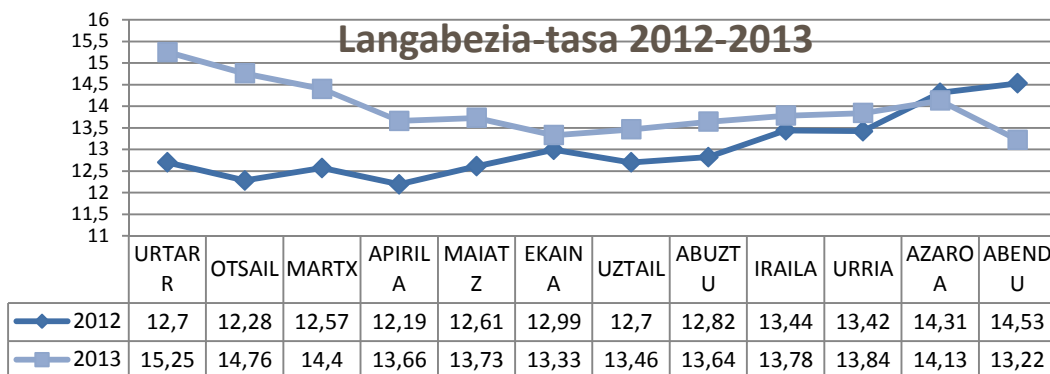
5. grafikoa (Iturria: Udalmap)

6. grafikoa (Iturria: Udalmap)

7. grafikoa (Iturria: Udalmap)

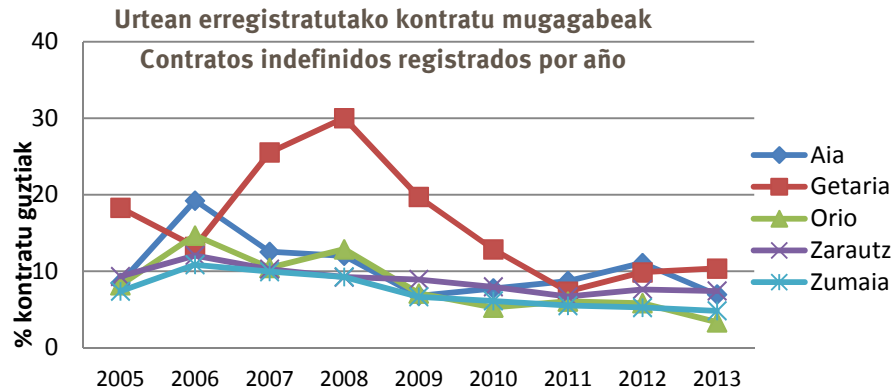

8. grafikoa (Iturria: Udalmap)

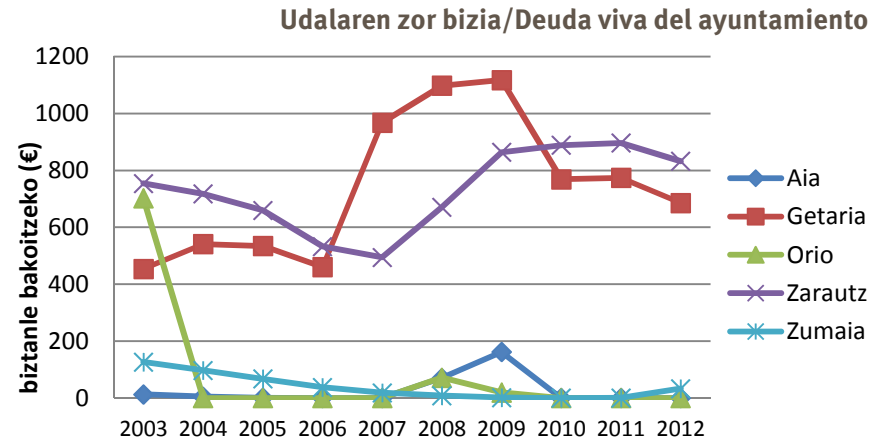
Erregistratutako langabezia-tasa	Urtea	Zumaia	Urola Kosta	Gipuzkoa	EAE
16 eta 64 urte arteko biztanleria (%)	2014	9,22	9,8	10,07	11,73
45 urte baino gehiagoko biztanleria (%)	2014	9,33	9,77	10,23	11,59
Luzaroko 16 eta 64 urte arteko langabetuak (%)	2013	3,96	4,22	4,78	5,85
Kontratu-errotazioaren indizea (kontratuak/pertsona)	2013	3,03	2,62	2,87	2,98

Garapen ekonomikoa_aurrediagnostikoa

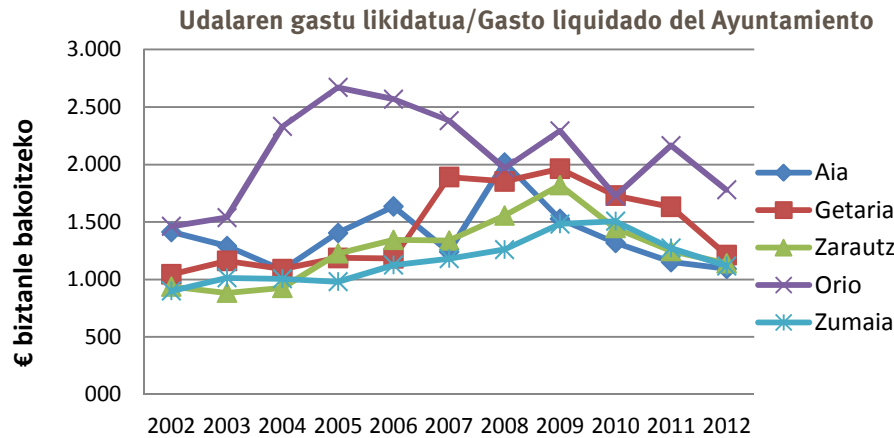
9. grafikoa (Iturria: Udalmap)

10. grafikoa (Iturria:Udalmap)

11. grafikoa (Iturria: Udalmap)

12. grafikoa (Iturria: Udalmap)

